

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Innove Rajaleidja brändi kommunikatsiooni uuringu kokkuvõte

Uuringu läbiviija: OÜ InCase
Uuringu tellija: Sihtasutus Innove

30.12.2014

Kokkuvõte

Metoodika

- ❖ Uuring kombineeris kvantitatiivset üle-Eestilist elanikkonna küsitlust ning kvalitatiivseid üks-ühele süvaintervjuusid koolinoorte, lapsevanemate ja haridustöötajatega.
- ❖ Ankeetküsitlus viidi läbi ajavahemikus 8.-16. detsember 2014 ning intervjuud 11.-23. detsember 2014.

Kvantitatiivuuringu tulemused

- ❖ Sihtasutuse Innove spontaanne tuntus on 2% ning aidatud tuntus 38%.
- ❖ Kõige sagedamini seostati Innovega eksameid, märksõnadest järgnesid koolitused ja kursused, õpilas- ja üliõpilasvahetus ning haridus.
- ❖ Kui küsitlertavatel paluti loetleda neile teadaolevaid infoallikaid, kust nad hakkavad otsima informatsiooni või nõustamist seoses õpingute jätkamise, elukutsevaliku, tööle asumise või töökohta vahetamisega, nimetati kõige esimesena ja sagedamini tööotsinguportaale (33% küsitlertuist) ning Eesti Töötukassat (30% vastanuist). Rajaleidja keskusi tõi infoallikana välja 7% ning Rajaleidja portaali 3% küsitlertuist. Antud tulemused haakuvad 2011. aasta karjääriteenuste süsteemi uuringuga, kus toodi samuti kõige sagedamini infootsingu allikatena välja tööotsinguportaale (34%) ning Eesti Töötukassat (23%). Võrreldes 2011. aasta tulemustega on kasvanud Eesti Töötukassa spontaanne tuntus.
- ❖ Kõige paremini oldi kursis sellega, et Innove Rajaleidja keskustes pakutakse infot õppimis- ja töövõimaluste kohta – seda teadis 63% neist, kes teadsid Innove Rajaleidja keskusi või varasema nimetusega maakondlikke teavitamisnõustamiskeskusi. Vähem teati, et Innove Rajaleidja keskustes pakutakse õppenõustamisteenuseid. Seda teadis 33 % neist, kes olid keskuste olemasolust teadlikud.
- ❖ Karjääriteenuste ja muude hariduse tugiteenuste kättesaadavust maakonnas peeti üldiselt väga oluliseks. Seejuures kõige vajalikumaks peeti, et oleks olemas info õppimis- ja töövõimaluste kohta (70%) ning eripedagoogide, logopeedide, sotsiaalpedagoogide ja psühholoogide teenuseid noortele (68%).
- ❖ Spontaanselt nimetas Rajaleidja keskusi infoallikana 7% küsitlertuist. Kui küsiti konkreetselt, kas vastajad on kuulnud midagi Rajaleidja keskustest, teadsid Rajaleidja keskusi 46 % kõigist küsitlertuist.
- ❖ Rajaleidja karjääriportaali spontaanne tuntus on 3%, aidatud tuntus 33%. 2011. aasta uuringus oli Rajaleidja spontaanne tuntus samuti 3 %, nii et antud näitaja osas ei ole muutust toimunud.

Kvalitatiivuuringu tulemused

- ❖ Nii haridustöötajad, lapsevanemad kui ka noored ise pidasid karjääriteenuseid oluliseks ja vajalikuks, kuna need aitavad noorel valikutes orienteeruda, kaalutletumaid otsuseid langetada ning võimalikke valesid valikuid ennetada.

- ❖ Karjäärinõustamisel nähti väga praktilist kasu – õiged otsused hoiavad kokku nii noore aega, teevad teda õnnelikumaks kui säästavad ka riigi raha, kui noored ei jäta enda õpinguid pooleli ning asuvad tulevikus omandatud erialal tööle.
- ❖ Haridustöötajate hinnangul vajavad õpilased karjääriteemadel mitut laadi tuge, mida võiks üldistades jagada kolmeks: 1) tuge enda isikuomadustes ja tugevustes selgusele jõudmisel; 2) erinevate valikute ja võimaluste tutvustamist ning oskust infos orienteeruda ja 3) tuge oma tegevuste ja valikute eesmärgistamisel.
- ❖ Intervjueritud lapsevanemad pidasid karjäärinõustamist oluliseks ja arvasid, et noored vajavad vanemate tuge, kuid kui juttu tuli sellest, kui palju nad ise on lastega karjääriteemadel rääkinud, siis paljud ei olnud põhjalikumalt neil teemadel peatunud, tuues põhjuseks, et laps on veel liiga noor ja teda ei tasu segadusse ajada või et laps on “isetark” ega taha nendega sel teemal rääkida.
- ❖ Kuigi vanemad ja õpetajad arvasid, et noored ei taha neid väga kuulata, siis tegelikult noortega intervjuudest tuleb pigem välja suhtumist, et just täiskasvanud on nende jaoks usaldusväärsed allikad karjäärikäsitlustes, sest neil on rohkem kogemusi, samas kui sõpradega on hea mõtteid lihtsalt arutada. Täiskasvanutelt saab konkreetsemat ja reaalsele kogemustele tuginevat nõu.
- ❖ Õpilastel ei ole üldiselt probleeme karjääri- ja õppenõustamisteenuseid puudutava info kättesaadavusega – koolides on saadaval infovoldikuid ja teatmikke, stendidel on üleval arvukalt postreid, õpilased käivad nii väljaspool kooli kui koolis üritustel, kus neile jagatakse infomaterjale, õpilased on oskuslikud internetikasutajad jne – pigem on küsimus selles, kuidas oskavad nad enda jaoks infot selekteerida ja kas teema pakub neile huvi.
- ❖ Kui karjääriteenuseid peeti vajalikuks, siis õppenõustamisteenuseid hädavajalikeks. Õppenõustamisteenused on enamike meelest midagi sellist, milleta probleemide korral hakkama ei saa ja mida ei anna edasi lükata. Selgelt tajuti vajadust, et need teenused oleksid ka väikeses koolis kohepeal kättesaadavad, mitte koondatud maakonna keskusesse.
- ❖ Õpilased pidasid õppenõustamisteenuseid väga vajalikuks, kuid nad mõnsid, et nende teenuste maine on noorte seas selline, et keegi ei taha, et neid õppenõustamisteenuste kasutamisega seostatakse.
- ❖ Märksõnad, mida haridustöötajad, õpilased ja lapsevanemad seoses Rajaleidjaga välja tõid, olid küllaltki sarnased. Karjäär, tulevik, tuleviku planeerimine, oma tee leidmine, veebikülg, nõustamine ja testid – need märksõnad kordusid kõigi sihtrühmade seas.
- ❖ Haridustöötajate teadlikkus Rajaleidja keskustest oli hea – nad teadsid, mida uued keskused endast kujutavad, kuid rõhutasid, et tegemist on uue lahendusega ning nad on esialgu veel äraootaval seisukohal, kuidas need keskused toimima hakkavad. Õpilased ja lapsevanemad olid Rajaleidja keskustest väga vähe kuulnud. Neile meeldis keskuse idee, kuid nad tõid välja, et keskustest pole kasu, kui õpilased ei tea, milliseid teenuseid seal pakutakse ja kus need asuvad.
- ❖ Kuigi enamik haridustöötajatel ei olnud veel isiklikke kokkupuuteid Rajaleidja keskustega, olid nii mõnedki neist kriitilised, öeldes, et

õppenõustamisteenuseid ei saa kokku koondada ühte keskusesse, vaid need peavad olema kättesaadavad igas koolis kohapeal, sest nii on tõenäos suurem, et abi jõuab probleemsete õpilasteni.

- ❖ Kõige paremini teadsid Sihtasutust Innove haridustöötajad, sest nad on sellega oma töö kaudu tihedalt kokku puutunud ning nimetasid Innovet justkui teiseks ministeeriumiks haridusministeeriumi kõrval. Samas kandis SA Innove õpetajate seas veel ka väga tugevalt eksami- ja kvalifikatsioonikeskuse kuvandit ning paljud nimetasid esimeseks märksõnaks, mis neil Sihtasutusega Innove seostub, just eksameid. Ka õpilastele seostub SA ennekõike eksamitega. Lapsevanemad teadsid Sihtasutust Innove kõige vähem ja need, kes teadsid, olid ka Innovega kokku puutunud oma töö kaudu.